

Entisen Itä-Kallaveden vesiosuuskunnan tarkistetun vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen hyväksyminen ja liittäminen osaksi Karttulan Vesiosuuskunnan osuuskunnan toiminta-aluetta

**Va. kaupunkisuunnittelujohtaja Juha Romppanen
Kaupunkisuunnittelupalvelut**

Tiivistelmä

Kaupunkirakennelautakunnalle esitetään, että lautakunta esittäisi edelleen kaupunginhallitukselle entisen Itä-Kallaveden vesiosuuskunnan vesijohto- ja jätevesiverkoston toiminta-alueen hyväksymisen. Itä-Kallaveden vesiosuuskunta on sulautunut 31.1.2017 Karttulan Vesiosuuskuntaan, joten nyt hyväksyttävä toiminta-alue liitetään osaksi Karttulan vesiosuuskunnan toiminta-aluetta. Entinen Itä-Kallaveden vesiosuuskunta on jättänyt Kuopion kaupungille vesihuoltolain mukaisen esityksen vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen laajentumisesta Vehmersalmen mm. Vaajasalon saareen, Niittylahden, Kolmisopenlahden ja Ison Pohjalahden alueelle, jonne osuuskunta on jo rakentanut vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston. Toiminta-alue esitys on kaupunginvaltuuston hyväksymän vesihuollon kehittämissuunnitelman linjauksen mukainen.

Historia

Kaupunkirakennelautakunta palautti asian kokouksessaan 25.6.2014 uudelleen valmisteltavaksi. Osuuskunta on rakentanut vuonna 2004 hyväksytyyn toiminta-aluepäätöksen mukaisesti vesijohtoverkoston toiminta-alueelleen jo ennen rakentamisen tavoitevuotta 2020. Kuopion kaupunki, Kuopion Vesi ja entinen Itä-Kallaveden sekä Karttulan vesiosuuskunta on käynyt asiasta useita neuvotteluita asian ratkaisemiseksi. Kaupunki on neuvotellut Kuopion Vesi Liikelaitoksen kanssa toiminta-alueasiasta viimeksi 7.2.2017. Kuopion Vesi Liikelaitoksen näkemyksen mukaan entinen Itä-Kallaveden toiminta-alue on mahdollista hyväksyä esitetystä laajuudesta osaksi Karttulan Vesiosuuskunnan toiminta-aluetta. Karttulan Vesiosuuskunnan mielestä toiminta-alue voidaan hyväksyä.

Perustelut

1. Yleistä vesihuollosta

Vesihuoltoa ohjaavat vesihuoltolaki (119/2001) ja laki vesihuoltolain muuttamisesta (681/2014). Vesihuoltolain tavoitteena on turvata sellainen vesihuolto, että kohtuullisin kustannuksin on saatavissa riittävästi terveydellisesti ja muutenkin moitteetonta talousvettä sekä terveyden- ja ympäristönsuojelun kannalta asianmukainen viemärointi. Vesihuoltolain soveltamisen kannalta on keskeistä, mitkä alueet sisällytetään vesihuoltolaitosten toiminta-alueisiin. Yhdyskuntajätevesistä annettu asetus edellyttää taajamien sisällyttämistä vesihuoltolaitosten toiminta-alueen jätevesiviemäriverkoston piiriin.

Vesihuoltolain mukaan kunnan tulee kehittää vesihuoltoa alueellaan yhdyskuntakehitystä vastaavasti yhteistyössä alueensa vesihuoltolaitosten, laitoksille vettä toimittavien ja niiden jätevesiä käsittelevien sekä muidenkin kuntien kanssa sekä osallistua vesihuollon alueelliseen yleissuunnitteluun. Kuopion

01.03.2017

kaupunginvaltuusto on 17.6.2013 linjannut vesihuollon kehittämisen suunta-
viivat Kuopion vesihuollon kehittämissuunnitelmassa vuoteen 2020. Suunni-
telma ohjaa mm. verkostojen rakentamista haja-asutusalueella.

Kunnalla on vesihuollon järjestämisvelvollisuus, jos suurehkon asukasjoukon
tarve taikka terveydelliset tai ympäristönsuojelulliset syyt sitä vaativat. Tällöin
kunnan tulee huolehtia siitä, että ryhdytään toimenpiteisiin tarvetta vastaavan
vesihuoltolaitoksen perustamiseksi, vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen laa-
jentamiseksi tai muun tarpeellisen vesihuollon palvelun.

2. Yleistä toiminta-alueista

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella tarkoitetaan aluetta, jolla vesihuoltolai-
tos vastaa vesihuoltopalvelujen toimittamisesta asiakkailleen. Kunnan alueel-
la vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden tulee kattaa alueet, joilla kiinteistöjen
liittäminen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai jätevesiviemäriin on tarpeen
toteutuneen tai suunnitellun yhdyskuntakehityksen vuoksi. Toiminta-alueen
tulee olla sellainen, että vesihuoltolaitos pystyy huolehtimaan vastuullaan ole-
vasta vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti sekä siten, että vesihuol-
lon kustannusten kattamiseksi perittävät vesihuollon maksut muodostuvat
kohtuullisiksi ja tasapuolisiksi.

Vesihuoltolaitoksella on toiminta-alueellaan velvollisuus huolehtia vesihuol-
lostä yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaavasti. Vesihuoltolaitoksen huoleh-
timisvelvollisuudella tarkoitetaan verkostojen rakentamis- ja kunnossapito-
velvollisuutta.

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on pääsääntöisesti lii-
tettävä laitoksen vesijohtoon. Liittymisvelvollisuuden ulkopuolelle jäävät ai-
noastaan rakentamattomat kiinteistöt. Kunnan ympäristönsuojeluviranomai-
nen voi myöntää hakemuksesta määräaikaisen tai toistaiseksi voimassa ole-
van vapautuksen kiinteistön liittämisvelvollisuudesta. Ennen vapautuksen
myöntämistä vesihuoltolaitokselle ja kiinteistön omistajalle tai haltijalle on
varattava tilaisuus tulla kuulluiksi. Lisäksi kunnan ympäristönsuojeluviran-
omaisen on pyydettävä vapauttamisesta kunnan terveysviranomaisen lausun-
to. Osuuskunnalla on ollut ennen vesihuoltolain muutosta hyväksytty toimin-
ta-alue, jossa laitos ryhtynyt toimenpiteisiin vesihuollosta huolehtimiseksi.
Entisen Itä-Kallaveden vesiosuuskunnan vesijohdon ja viemäröinnin toimin-
ta-alue ei sijaitse YKR-2015 mukaisella taajama-alueella.

3. Toiminta-alueiden hyväksyminen

Kunta hyväksyy alueellaan toimivalle vesihuoltolaitokselle toiminta-alueen ja
tarvittaessa muuttaa hyväksytyä toiminta-aluetta vesihuoltolaitoksen esityk-
sestä tai, jos laitos ei tällaista esitystä ole tehnyt, laitosta kuultuaan. Ennen
toiminta-alueen hyväksymistä tai muuttamista asiasta on pyydettävä lausun-
not valvontaviranomaiselta sekä varattava alueen kiinteistöjen omistajille ja
haltijoille tilaisuus tulla kuulluiksi. Vesihuoltolain mukaisina valvontaviran-
omaisina toimivat Pohjois-Savon ELY-keskus sekä kunnan terveydensuojelu-
ja ympäristönsuojeluviranomaiset. Kuopiossa toiminta-alueiden hyväksymi-
nen on delegoitu kaupunginhallitukselle.

Hyväksyessään toiminta-alueen kunnan tulee toiminta-alueen eri osien vesi-
huollon tarpeet huomioon ottaen määrittää alueet, jotka on saatettava vesi-
huoltolaitoksen vesijohtoverkoston piiriin, sekä alueet, jotka on saatettava lai-
toksen jätevesiviemäriverkoston piiriin. Hyväksymispäätöksen yhteydessä on

01.03.2017

myös asetettava tavoitteellinen yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaava aika-
taulu toiminta-alueen eri osien saattamiselle verkostojen piiriin.

Toiminta-alue, sillä sijaitsevat taajamat sekä vesijohtoverkoston ja jätevesi-
viemäriverkoston piiriin saatettavat alueet esitetään kartalla, jonka on oltava
yleisesti saatavilla tietoverkossa. Toiminta-alueen hyväksymisestä on tiedotet-
tava riittävässä laajuudessa.

4. Entisen Itä-Kallaveden vesiosuuskunnan perustietoja

Entisen Itä-Kallaveden vesiosuuskunta sijaitsee Kurkiharjun, Vaajasalon, Si-
koniemen sekä Vehmersalmen Kirnumäen ja Pinoharjun alueilla. Osuuskunta
on perustettu vuonna 1987 ja sen vesi- ja viemäriverkoston toiminta-alue on
hyväksytty vuonna 2004 (Vehmersalmen kv 20.12.2004 § 47) ja 2005 (Kuo-
pion kh 4.4.2005 §228). Osuuskunta on sulautunut Karttulan Vesiosuuskun-
taan 31.1.2017. Vesijohdon toiminta-alue sijoittuu osittain Kotkatniemen ja
Kurkiharjun pohjavesialueille. Entinen Itä-Kallaveden vesiosuuskunta on laa-
jentanut toimintaansa laajasti sekä vesijohdon että viemäroinnin osalta nykyi-
sen toiminta-alueensa ulkopuolelle.

Osuuskunta ostaa talousvettä Suomen aivotutkimus- ja kuntoutussäätiö Neu-
ronilta. Osuuskunnan verkosto on myös yhdistetty Kuopion Veden Vehmer-
salmen verkostoon, josta vettä ostetaan koko ajan myös Kurkiharjun alueelle.
Osuuskunta ostaa vettä Neuronilta noin 10 m³/d ja Kuopion Vedeltä noin 70
m³/d. Osuuskunnan vesijohtoon on liittynyt yli 400 kiinteistöä. Osuuskunnan
keskimääräinen vedenkulutus on 80 m³/d, vesijohtoverkoston pituus on noin
190 km.

Vesiosuuskunnan Sikoniemen ja Vaajasalon saaren alueella sijaitsevien kiin-
teistöjen jätevesiä johdetaan alueella toimivalle Neuronin jätevedenpuhdis-
tamolle (AVL 400 asukasta) noin 50 kiinteistöltä. Lisäksi osuuskunnan Ison
Pohjanlahden ja Saittajärven alueen kiinteistöjen jätevesiä johdetaan Veh-
mersalmen puhdistamolle noin 50 kiinteistöltä. Viemäriverkostonpituus on
yhteensä noin 30 km. Muuten alueen jätevesien käsittely hoidetaan pääsään-
töisesti kiinteistökohtaisesti.

5. Entisen Itä-Kallaveden vesiosuuskunnan esitys toiminta-alueeksi, toiminta-alueen rajaaminen, nähtävänäolo ja lausunnot

Entinen Itä-Kallaveden vesiosuuskunta on jättänyt 15.3.2013 Kuopion kau-
pungille esityksen vesijohdon ja viemäriverkoston toiminta-alueiden hyväk-
symiseksi. Karttulan Vesiosuuskunnan mielestä toiminta-alue voidaan hyväk-
syä. Vesiosuuskunta esittää liitteenä 2. olevan kartan mukaisen toiminta-
alueen hyväksymistä.

Alueella toimii myös Neuronin jätevedenpuhdistamo, johon osuuskunta joh-
taa jätevesiä. Suomen aivotutkimus ja kuntoutuskeskuksen Neuronin alue ei
kuulu Itä-Kallaveden vesiosuuskuntaan ja se on rajattu pois vesiosuuskunnan
vesijohdon ja jätevesiviemärin toiminta-alueesta.

Osuuskunta on rakentanut vesijohtoa ja viemäriä Vaajasalon saaren, Niitty-
lahden, Kolmisopenlahden alueelle ja Ison Pohjalahden rantaan. Osuuskun-
nan tavoitteena on ollut rakentaa vesijohtoa ja jätevesiviemäriä vuoteen 2016
mennessä Hormajärven, Katteluksen ja Puikkoniemen alueelle. Lisäksi
osuuskunnan tavoitteena on rakentaa vesijohto vuoteen 2020 mennessä mm.

01.03.2017

Vuorisalon, Mökönpellon, Hemmonrannan, Kotkatniemen ja Iso-Telkon alueille.

Itä-Kallaveden vesiosuuskunnan toiminta-alue-esityksestä kuulutettiin kaupunginvaltuuston määrittelemässä ilmoituslehdessä ja esitys oli virallisesti nähtävänä 14.10. – 11.11.2013 välisenä aikana Kuopion valtuusto-virastotalolla ja kaupungin internetsivuilla.

Lausunnot pyydettiin nähtävänäoloaikana seuraavilta viranomaisilta tai tahoilta:

- Pohjois-Savon ELY-keskus,
- Kuopion kaupungin ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut/ympäristönsuojeluyksikkö,
- Kuopion kaupungin ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut/ympäristöterveydenhuoltoyksikkö,
- Kuopion kaupungin ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut/ alueellinen rakennusvalvontayksikkö,
- Kuopion kaupungin konsernipalvelu, strategisen maankäytön suunnittelu
- Kuopion Vesi Liikelaitos
- Suomen aivotutkimus- ja kuntoutuskeskus Neuron

Lausunnon antoivat Pohjois-Savon Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Y-vastuualue (5.11.2013), Kuopion kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunta (14.11.2013) ja Kuopion Vesi Liikelaitoksen johtokunta (29.1.2014). Toiminta-alue-esityksestä annetut lausunnot ja niiden vastineet on esitetty liitteessä 3.

Varsinaista entisen Itä-Kallaveden vesiosuuskunnan vesijohtoverkoston ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueajasta ei ole muutettu annettujen lausuntojen perusteella. Kaupunginvaltuuston 17.6.2013 hyväksymässä vesihuollon kehittämissuunnitelmassa vuoteen 2020 on rajattu vesihuollon selvitysalueita yhteistyössä mm. kaupungin ympäristö- ja rakentamispalveluiden, strategisen maankäytön suunnittelun kanssa huomioiden maankäyttösuunnitelmat sekä ympäristön- ja terveydensuojelulliset näkökohdat. Suunnitelmasa osa entisen Itä-Kallaveden alueista on esitetty mahdollisina vesi- ja viemärijohdon selvitysalueina. Entisen Itä-Kallaveden vesiosuuskunnan esitys toiminta-alueeksi noudattelee lähes vesihuollon kehittämissuunnitelman mukaisia vesihuollon selvitysalueajauksia. Verkostojen rakentaminen tavoitealueille ei kuitenkaan toteutunut osuuskunnan esittämässä aikataulussa. Tämän vuoksi Katteluksen ja Puikkoniemen alueille vesi- ja viemärijohdon rakentamisen tavoitevuodeksi asetetaan vuosi 2019 ja mm. Mökönpellon, Hemmonrannan, Kotkatniemen ja Iso-Telkon alueille asetetaan vesijohdon rakentamisen tavoitevuodeksi vuosi 2025.

Ympäristö- ja rakennuslautakunnan antaman lausunnon perusteella tarkastellaan Vaajasalon etelärannalla sijaitsevan Alahovin viinitilan sekä siitä kaakkoon sijaitsevien rantatonttien lisäämistä jätevesiverkoston toiminta-alueeseen myöhemmin tehtävän tarkastelun perusteella.

01.03.2017

Esitys

Esitän kaupunkirakennelautakunnalle sekä edelleen kaupunginhallitukselle, että entisen Itä-Kallaveden vesiosuuskunnan vesijohdon ja jätevesiviemärin toiminta-alueen osa (liite 1) hyväksytään rakennettujen vesi- ja viemäriverkostojen osalta, Katteluksen ja Puikkoniemen alueille vesi- ja viemärijohdon rakentamisen tavoitevuodeksi asetetaan vuosi 2019 ja Mökönpellon, Hemmonrannan, Kotkatniemen ja Iso-Telkon alueille asetetaan vesijohdon rakentamisen tavoitevuodeksi vuosi 2025. Itä-Kallaveden vesiosuuskunta on sulautunut 31.1.2017 Karttulan Vesiosuuskuntaan. Hyväksyttävä toiminta-alue liitetään osaksi Karttulan Vesiosuuskunnan toiminta-alueetta.

Entisen Itä-Kallaveden vesiosuuskunnalla on ollut ennen vesihuoltolain muutosta hyväksytty toiminta-alue, jossa osalla alueesta laitos ryhtynyt toimenpiteisiin vesihuollosta huolehtimiseksi. Entisen Itä-Kallaveden vesiosuuskunnan vesijohdon ja jätevesiviemärin toiminta-alue ei sijaitse YKR-2015 mukaisella taajama-alueella.

Liitteet

- 19 7183/2013 Karttulan vesiosuuskunnan (ent. Itä-Kallaveden vesiosuuskunnan) vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen osa 15.3.2013, tark 15.2.2017 (Liite 1)
- 20 7183/2013 Itä-Kallaveden vesiosuuskunnan vesijohdon ja jätevesiviemärin esitys toiminta-alueeksi, kartta 15.3.2015 (Liite 2)
- 21 7183/2013 Lausunnot ja vastineet 11.6.2014/15.2.2017 (Liite 3)

Valmistelija

Päivi Rissanen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 044 718 5303

Päätösehdotus

Palvelualuejohtaja Jarmo Pirhonen

Lautakunta hyväksyy va. kaupunkisuunnittelujohtajan esityksen.

Päätös

Merkitään, että Jari Ruponen poistui esteellisenä kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

